



Innst. O. nr. 26

(2008–2009)

Innstilling til Odelstinget fra næringskomiteen

Ot.prp. nr. 9 (2008–2009)

Innstilling fra næringskomiteen om endring i lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

Regjeringen mener det er behov for en mer helhetlig, effektiv og styrket bistand til skredforebygging, og har bestemt at de statlige forvaltningsoppgavene innen skredforebygging skal ivaretas av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). En slik ny organisering gjør det nødvendig å foreta en endring i § 1 første ledd i naturskadeloven, og dette er bakgrunnen for denne odelstingsproposisjonen.

Forslaget endrer ikke kommunenes ansvar i forhold til sikring mot naturskader.

1.1 Bakgrunn for lovforslaget

En rekke statlige aktører har roller knyttet til skredforebyggende aktiviteter, og organiseringen av arbeidet med skredforebygging i staten har vært utredet i flere omganger. Regjeringen nedsatte under ledelse av Olje- og energidepartementet en interdepartemental arbeidsgruppe som skulle utrede modeller for en sentral skredetat. Som en oppfølging av dette foreslår Regjeringen i St.meld. nr. 22 (2007–2008) Om samfunnssikkerhet at Norges vassdrags- og energidirektorat skal ivareta statlige forvaltningsoppgaver innen skredforebygging. Det vises til pkt. 3.6 på s. 24 følgende i meldingen.

Etter naturskadeloven § 20 plikter kommunen å treffe forholdsregler mot naturskader slik som bestemt i plan- og bygningsloven, samt ved nødvendige sikringstiltak. Det er forutsatt i forarbeidene til naturskadeloven at det skal ytes statlige tilskudd til sikring

mot naturskader. Statens naturskadefond har med hjemmel i naturskadeloven § 1 gjennom årene fordelt de bevilgede midlene til ulike sikringstiltak. I 2008 er bevilgningen til tilskudd til sikringstiltak mot naturskader ca. 9 mill. kroner. Bevilgningen har de senere årene i sin helhet gått til sikringstiltak mot skred. Den nye organiseringen av ansvaret for statens forvaltningsoppgaver innen skredforebygging innebærer at Statens naturskadefonds oppgave med å fremme sikring mot naturskade, og å yte tilskudd til sikringstiltak, blir foreslått overført til Norges vassdrags- og energidirektorat under Olje- og energidepartementet.

1.2 Høring og høringsforslag

Naturskadeloven § 1 første ledd lyder i dag slik:

"§ 1. Statens naturskadefond har til oppgave:

1. å yte erstatning for naturskader i de tilfeller hvor det ikke er adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig forsikring,
2. å fremme sikring mot naturskade, og
3. å yte tilskott til sikringstiltak."

Landbruks- og matdepartementet sendte forslaget om endringer i § 1 i naturskadeloven ut på høring i et høringsbrev datert 9. juli 2008 med høringsfrist 1. september 2008.

Etter forslaget vil Statens naturskadefond heretter bare få de oppgaver som er nevnt i pkt. 1. I høringsbrevet foreslo videre departementet at forskrift om tilskudd til sikring mot naturskader (FOR 2007-05-09 nr. 499) ble opphevet.

1.3 Departementets vurdering

Forslaget om endring i § 1 i naturskadeloven har fått uforbeholden støtte fra høringsinstansene.

Siden naturskadeloven ble endret i 1994 har Statens naturskadefonds sikringsmidler i all hovedsak

gått til sikring mot skred. Det foreslås å videreføre gjeldende praksis med tilskudd til sikring. Sikringsprosjekter som har fått tilsagn om støtte fra Statens naturskadefond vil få tilskudd utbetalt i samsvar med tidligere praksis.

En av NVEs hovedoppgaver i dag er å sikre liv og verdier langs vassdragene, knyttet til blant annet flom- og vassdragsrelaterte skred. Norges vassdrags- og energidirektorat har et godt utbygd regionapparat, og direktoratets helhetlige modell for forebygging mot flom- og vassdragsrelaterte skred er hensiktsmessig for å håndtere tilsvarende statlige forvaltningsoppgaver overfor øvrige typer skred.

En samling av oppgaver i NVE vil klargjøre statens ansvar, og medvirke til å effektivisere og styrke statens skredforebyggende arbeid. Det er naturlig og hensiktsmessig at ansvaret også omfatter de sikringsmidler som Statens naturskadefond i dag har ansvar for etter § 1 første ledd nr. 3 i naturskadeloven.

Når NVE får ansvaret for de statlige forvaltningsoppgavene innen flom- og skredforebygging, vil arbeidet med sikring kunne ses i en større sammenheng, og behovet for regler og prioriteringskriterier, bl.a. i forhold til sikring mot andre naturskader enn skred, bli vurdert av Olje- og energidepartementet. Hvis § 1 i naturskadeloven blir endret slik det foreslås i herværende proposisjon, vil derfor Landbruks- og matdepartementets tilskuddsforskrift bli opphevet.

1.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

For Landbruks- og matdepartementet medfører den nye organiseringen at det ansvaret for sikring mot naturskader som med hjemmel i naturskadeloven har ligget til Statens naturskadefond, blir foreslått overført til NVE under Olje- og energidepartementet. I statsbudsjettet for 2009 er bevilgningen over post 70 Tilskudd til sikringstiltak m.m. under kap.1148 foreslått overført fra Landbruks- og matdepartementet til Olje- og energidepartementet. Norges vassdrags- og energidirektorat vil i 2009 arbeide med organiseringen av forvaltningsoppgavene knyttet til skredforebygging. Dette er omtalt i Olje- og energidepartementets budsjettproposisjon for 2009.

Det forutsettes at overføringen av ansvar skal gjennomføres med virkning fra 1. januar 2009.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, Sigrun Eng, Steinar Gullvåg, Sigvald Oppebøen Hansen og Arne L. Haugen, fra Fremskrittspartiet, Hans Frode Kielland Asmyhr, Kåre Fostervold og Øyvind Korsberg, fra Høyre, Torbjørn Hansen og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfoenn, fra Senterpartiet, lederen Ola Borten Moe, og fra Venstre, Leif Helge Kongshaug, viser til at det fremmes et forslag til endring i lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven).

Komiteen viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 22 (2007–2008) foreslår at Norges vassdrags- og energidirektorat skal ivareta statlige forvaltningsoppgaver innen skredforebygging. Komiteen viser også til begrunnelsen for forslaget i stortingsmeldingen.

Komiteen viser til at forsvarskomiteen har behandlet St.meld. nr. 22 (2007–2008) Samfunnssikkerhet, jf. Innst. S. nr. 85 (2008–2009) der det bl.a. står følgende:

"Komiteen mener det er riktig at man gjør Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) til forvaltningsorgan for skredforebygging. Komiteen ser at dette kan være med på å gi en mer helhetlig, effektiv og styrket bistand til skredforebygging. Komiteen vektlegger at dette forslaget ikke endrer kommunenes og tiltakshavers ansvar for å ivareta sikkerheten mot skred i arealplanlegging og ved utbygging."

Komiteen viser til at Regjeringen foreslår å endre naturskadelovens § 1 slik at ansvaret for sikringstiltak overføres fra Statens naturskadefond til Norges vassdrags- og energidirektorat. Dette ansvaret omfatter sikring mot skade som direkte skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv, vulkanutbrudd eller lignende naturulykke. Forslaget til endring innebærer at Statens naturskadefond bare skal få de oppgaver som er nevnt i pkt. 1 i § 1 i dagens lov. I tillegg fjernes nummereringen i første ledd, slik at det som i dag er leddets nr. 1 legges sammen med innledningssetningen til et nytt første ledd. Komiteen støtter lovendringen.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endring i lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven)

I

I lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) skal § 1 første ledd lyde:

Statens naturskedefond har til oppgave å yte erstatning for naturskader i de tilfeller hvor det ikke er adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig *forsikring*.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i næringskomiteen, den 4. desember 2008

Ola Borten Moe

leder

Inge Ryan

ordfører

